

24.07.2025

Sztuka jest najlepszą formą aktywizmu. Rozmowa z Dominiką Filipowicz [NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I ZAANGAŻOWANIE #2]

Niepełnosprawność i zaangażowanie - pod tym hasłem realizujemy serię rozmów z aktywistkami i aktywistami, pisarkami i pisarzami oraz badaczkami i badaczami, którzy na różne sposoby zajmują się tematyką niepełnosprawności.

W drugim odcinku tej serii rozmawiamy o niepełnosprawności, poezji i aktywizmie z poetką i aktywistką Dominiką Filipowicz.

Dlaczego ważne jest, by osoby z niepełnosprawnościami same opowiadały o swoich doświadczeniach - i w jaki sposób robią to poprzez literaturę? Jakie wyzwania wiążą się z próbą pisania o niepełnosprawności w sposób, który unika stereotypów i utartych schematów językowych? Jakie tematy i wątki związane z niepełnosprawnością wciąż pozostają niewidoczne w polskiej poezji? Jak poetyki tworzone przez osoby z niepełnosprawnościami kwestionują przyjęte normy estetyczne i polityczne?

Dominika Filipowicz (ur. 1997) – redaktorka młodoliterackiego pisma *Trytytka*. Nominowana w XXX edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. Jacka Bierezina. W październiku 2025 roku nakładem wydawnictwa Wspólny Pokój wydaje swój debiutancki tom poetycki *Gap*, dotyczący doświadczenia niepełnosprawności. Na polu akademickim zajmuje się studiami o niepełnosprawności (ang. disability studies) i suicydologią. Sama jest osobą z niepełnosprawnością, dlatego zaangażowanie na polu studiów o niepełnosprawności ma dla niej również personalne znaczenie. Jest członkinią nieformalnej grupy kobiet z niepełnosprawnościami Multifrenie. Mieszka w Warszawie.

Rozmowę przeprowadziła dr **Magda(lena) Szarota**, aktywistka i badaczka, ekspertka w projekcie „Polonistyka zaangażowana”.

* * *

Lista publikacji wymienionych w rozmowie:

- Anna Adamowicz, *Stłuc. Kręgosłup Tytani Skrzydło*, Wrocław 2024.

- Rosemarie Garland-Thomson, *Gapienie się, czyli o tym jak patrzymy i jak pokazujemy siebie innym*, przeł. K. Ojrzyńska, Warszawa 2020.
- Karolina Kapusta, *fuzja bordo*, Kołobrzeg 2023.
- Marcin Podlaski, *Czeznia*, Kraków 2024.
- Tobin Siebers, *Estetyka niepełnosprawności*, przeł. K. Ojrzyńska, Warszawa 2023.
- Sharon Snyder, David Mitchell, *Narrative Prosthesis: Disability and the Dependencies of Discourse*, Ann Arbor 2000.
- Cheryl Marie Wade, *I Am Not One of The* (utwór), 1987.

Strony w mediach społecznościowych:

- Strona Wspólnego Pokoju: <https://www.facebook.com/jazdowLAS>
- Seminaria **Wers i bruzda. Poezja jako dobro wspólne**: <https://www.facebook.com/events/2171874786586457>
- Strona nieformalnej grupy kobiet z niepełnosprawnościami **Multifrenie**: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61565658313318>
- **Nabór do zina**: <https://www.facebook.com/events/1631878284155730>
- Platforma badawcza na Uniwersytecie Jagiellońskim **Disability Studies in East Europe - Reconfigurations**: https://disability-in-easteurope.project.uj.edu.pl/en_GB

Prowadząca: Magdalena Szarota

Realizacja techniczna: Klaudia Muca

Współpraca: Ewa Pakalska, Mariola Wilczak

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Seria podcastu
„Spotkania
Biuletynu”,
zatytułowana
„Polonistyka

zaangażowana”, realizowana jest w ramach projektu „Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata”. Dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa II” (numer projektu: NdS-II/SP/0264/2024/01).

Strona projektu: <https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/projects/polonistyka-wobec-wyzwan-wspolczesnego-swiatea,1851/details>

* * *

Intro i outro

Muzyka Piotr Lakwaj, czyta: Aldona Brycka-Jaskierska

Producent: Torba reportera i podcastera

Identyfikacja wizualna i projekt okładki: Klaudia Węgrzyn

* * *

Zachęcamy do zadawania pytań i dzielenia się przemyśleniami na temat naszego podcastu: biuletyn.polonistyczny@ibl.waw.pl

Do pobrania:

- 7_captions_pl.sbv
- 7_captions_eng.sbv

Linki:

- <https://open.spotify.com/episode/0vSWHQkZOA6LSM6jsL6Msq?si=BzOXv8XgRuSoK3r1zsezkg>
- <https://www.spreaker.com/episode/sztuka-jest-najlepsza-forma-aktywizmu-rozmowa-z-dominika-filipowicz-niepelnosprawnosci-i-zaangazowanie-2--67097088>

Słowa kluczowe: Nauka dla Społeczeństwa, podcast, Polonistyka zaangażowana, Niepełnosprawność i zaangażowanie, studia o niepełnosprawności

Rozmówca: Magdalena Szarota

Rozmówca: Dominika Filipowicz